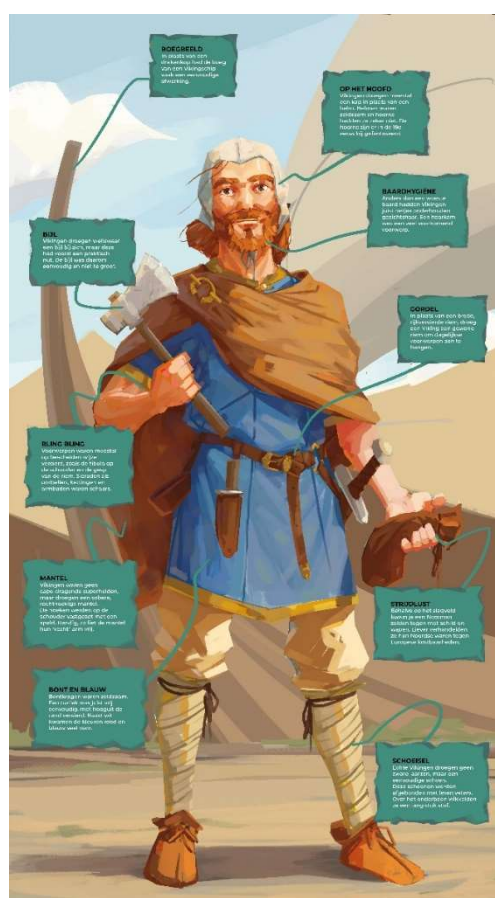


Wil-de-echte-Viking-opstaan?



Het clichébeeld van de Viking en hoe de Noormannen er echt uitzagen
Wil-de-echte-Viking-opstaan is een van de onderdelen in
de nieuwe tentoonstelling van Museum Dorestad

Jaarverslag 2023

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord

Hoofdstuk 1 - Context

- De oorspronkelijke doelstelling
- Vernieuwing doelstelling
- Toekomstvisie

Hoofdstuk 2 - Vertellen

- Collectie
 - Prehistorie
 - De Romeinen
 - Dorestad
 - David van Bourgondië
 - Mutaties en bijzonderheden
- Tentoonstellingen
- Museumlessen
- Kenniscentrum
- Rondleidingen
- Evenementen

Hoofdstuk 3 - Verbinden

- Activiteiten
- Overleg
- Samenwerking – Stadspromotie en verhalenvertellers
- Samenwerking – van Dorestad naar Dokkum
- Samenwerking – met het Vikingschip
- Samenwerking – De Kromme Rijn Vertelt
- Nieuwsbrief
- Website en social media

Hoofdstuk 4 - Verdienen

- De bezoekers
- De medewerkers
- De financiën

Hoofdstuk 5 – De toekomst

- Verhuizing en tijdelijke locatie
- Voortgang nieuwe locatie
- Samenwerken met de VVV
- Fondsenwerving – nieuwe tentoonstelling
- Fondsenwerving – de Kromme Rijn Vertelt
- Fondsenwerving – vervolg

Nawoord

Voorwoord

Dit jaarverslag is het zesde dat handelt over de prestaties van Museum Dorestad vanuit de tijdelijke locatie op basisschool de Horn. Het jaar 2023 was voor Museum Dorestad bloedstollend spannend. Dit vanwege de meer dan € 1 miljoen geconstateerde meerkosten voor de restauratie van het oude Raadhuis. En dat was een voorzichtige schatting. De geconstateerde meerkosten zette de hele herhuisvesting op losse schroeven. De spanning nam nog toe toen Museum Dorestad zich met een pitch nog moest laten zien als geschikte maatschappelijk kandidaat voor het gerestaureerde pand. Dit trok een zware wissel op het bestuur en de andere vrijwilligers. Op de valreep van het jaar kwam gelukkig het verlossende woord en konden wij met zijn allen opgelucht adem halen. De raad besliste unaniem dat de herhuisvesting van het museum doorgang kon vinden.

Het vergde ook dit jaar veel creativiteit en energie om de 'moed-erin-te-houden'. De energie om het vol te houden haalden we uit alle succesvolle projecten die we in 2023 hebben uitgevoerd:

- De eerste boekingen van het Viking-totaal-pakket met de tocht met het Vikingschip.
- De prachtige resultaten die klassen en kinderen bereikten met onze Viking leskist.
- Het uitkomen van het magazine over de Fruitteelt.
- De twee nieuwe boeken van onze conservator.
- Het uitkomen van de wandelgids van Dorestad naar Dokkum.
- Het afronden van schip en animatie voor de Dorestad Experience.
- Het verzoek van de provincie om een magazine over de NHW te maken.
- Het maken van de drie interactieve games voor in de tentoonstelling.
- Het voortdurend stijgen van de abonnees op onze Nieuwsbrief en op de magazines.
- De spontane donaties aan het museum die gedurende het jaar via onze website gegeven zijn.

Alle vrijwilligers van Museum Dorestad zijn trots op wat in 2023 gepresteerd is en tot stand gebracht. De prestaties zijn niet gering voor een museum dat:

- geen beroepskrachten meer heeft,
- geen locatie waar tentoonstellingen kunnen worden georganiseerd,
- en waar in de afgelopen 10 jaren een bezuiniging van 63% op het budget is geweest.

De opgave voor 2024 is duidelijk. Fondsen werven voor de tentoonstelling en het project de Kromme Rijn Vertelt. Dat is een pittige opgave maar we hebben er vertrouwen in. Tot nu toe is dat voor elk project steeds gelukt. *Wanneer* het museum open gaat weten we nog steeds niet. Maar *dat* het museum open gaat weten we nu zeker. Dat is ruim zes jaar na de sluiting een prettige gedachte.

Namens bestuur en de andere vrijwilligers van Museum Dorestad wens ik u veel leesplezier,
Stefan Poelman, voorzitter



Hoofdstuk 1 – Context

De oorspronkelijke doelstelling

Elk historisch museum heeft een eigen collectie. Die collectie is gebaseerd op de geschiedenis van de plaats, de vondsten die gedaan zijn en de doelstellingen die door het museumbestuur geformuleerd zijn. De doelstelling van stichting Kantonnaal en Stedelijk Museum Wijk bij Duurstede luidt:

“De exploitatie van het museum te Wijk bij Duurstede, het beheer en de uitbreiding van de collectie van dit museum en het ontwikkelen van activiteiten en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.”

Vernieuwing van de doelstelling in 2011

In 2011 is de doelstelling van het museum bijgesteld, namelijk:

“Bekendheid geven aan en ontsluiten voor een breed publiek van de geschiedenis van de handelsplaats Dorestad in het bijzonder en van de vroege middeleeuwen in het algemeen.”

Wijk bij Duurstede heeft ook andere perioden die aandacht verdienen, maar de speerpunt van het museum is de geschiedenis van Dorestad vanwege de unieke plek die deze ‘wereldhaven van de middeleeuwen’ in de Nederlandse en Europese geschiedenis inneemt.

De nadruk op Dorestad en de ontwikkelingen in de digitale techniek vragen een andere vorm van collectiebeheer en -presentatie dan tot nu toe. Voor de nieuwe locatie is daarom een vernieuwend tentoonstellingsplan gemaakt met op de zolderverdieping de *Dorestad Experience*, een virtuele tocht met een handelsschip – het schip van Katla - dat aankomt in Dorestad.

Toekomstvisie

In de museale en erfgoed wereld is een aantal trends waarneembaar, die op alle musea van toepassing zijn. Zo ook op Museum Dorestad. Het zijn trends die te maken hebben met inhoud, samenwerking en exploitatie. In een Cultuurnota van de Provincie Utrecht werd dit drieluik gepresenteerd onder de noemers *Vertellen, Verbinden en Verdienen*. Museum Dorestad vindt dit bruikbare termen om bij de aanstaande verhuizing naar de nieuwe locatie mee te nemen. De verhuizing zien wij als een kans die kan leiden tot een vernieuwd Museum Dorestad. Een museum dat aangepast is aan de eisen die publiek en (gemeentelijke) overheid in de 21e eeuw stellen aan een eigentijds museum. ‘Verhuizen’ is een thema op zich geworden door de lange duur van het traject.

Vertellen - De inhoud: van collectiebeheer naar Verhalen vertellen

Museale collecties moeten toegankelijker worden. Veel musea ontwikkelen zich van een locatie waar alleen de collectie tentoongesteld wordt tot een plek waar (geschiedenis-) verhalen verteld worden. Dit alles om nieuwe doelgroepen naar het museum te trekken en het museum 'spannender' te maken. In Nederland zijn daar al vele goede voorbeelden van. Daarbij kan (digitale) techniek van grote toegevoegde waarde zijn voor het beheer en het toegankelijk maken van de collectie en het op 'multimediale wijze' vertellen van verhalen. Hierbij kan als kanttekening geplaatst worden dat het museum geen ‘amuseum’ moet worden, een plek waar de amusementswaarde bovengeschild is aan het (historische) verhaal. Het doel van het museum is nog steeds dat het publiek er ‘iets van opsteekt’. In dat verband is het Dorestadse Doe boekje een blijvertje, dat steeds meer kinderen in de Kromme Rijnstreek kennis laat maken met de geschiedenis van de Limes en van Dorestad. Bijzonder in 2023 was het verschijnen van de wandelgids van *Dorestad naar Dokkum, in de voetsporen van*

Bonifatius. Een langlopend project dat een geschiedenisverhaal vertelt buiten de muren van het museum. In hoofdstuk 2 staat nader beschreven wat het museum in 2023 aan 'vertellen' deed.

Verbinden - samenwerking en promotie: van 'Ieder-voor-zich' naar 'Stadspromotie'

Musea doen aan PR om bezoekers te werven voor de tentoongestelde collectie en voor bijzondere activiteiten. Dat vergt menskracht en geld. Samenwerken met andere organisaties die dezelfde belangen hebben biedt dan mogelijkheden. Zijn die er?

Zeer zeker. Cultuurhistorie en toerisme worden als een sterke combinatie gezien. Wijk bij Duurstede voldoet bij uitstek aan de definitie van 'historische stad' zoals opgenomen in de Nota Belvédère van het Ministerie van ELI: 'Een historische stad is een stad waar naar verhouding tot andere steden veel cultuurhistorische waarden in onderlinge samenhang en/of waarden van bijzondere betekenis aanwezig zijn'. Voeg daarbij dat een favoriete recreatiebezigheid 'steden bezoeken' is en het gemeenschappelijk belang van de VVV, het museum, de horecaondernemers, de middenstand en andere publiekstrekkingen is duidelijk. Gemeenten promoten dat gezamenlijk belang tegenwoordig met 'Citymarketing'. Meer bezoekers in het centrum van Wijk bij Duurstede is goed voor iedereen.

Samenwerking en gezamenlijke marketing van de UCSP's (Unique Culturalhistorical Selling Points) zijn daarbij noodzakelijke voorwaarden om de schaarse middelen optimaal in te zetten.

In hoofdstuk 3 staat beschreven wat het museum in 2023 aan samenwerken en 'verbinden' deed.

Verdiene - De exploitatie: van gesubsidieerde Instelling naar Culturele Onderneming

Museum Dorestad kent twee voornaamste inkomstenbronnen: de inkomsten uit entreebewijzen en overheidssubsidie. De museumwinkel, educatie voor scholen, bijzondere activiteiten, sponsoring en giften leveren daarnaast een bescheiden bijdrage aan de exploitatie.

Het beleid van de overheid is erop gericht dat de culturele sector 'ondernemender' moet worden.

Een groter deel van de exploitatie moet zelf 'inverdiend' worden. Dat stelt hogere eisen aan marketing van de culturele instelling en vraagt creativiteit wat betreft het verzinnen en opzetten van nevenactiviteiten, die geld in het laatje brengen. Het museum moet zich daardoor ontwikkelen van een gebouw waar een collectie tentoongesteld wordt naar een gebouw waar naast het tentoonstellen van en verhalen vertellen over de collectie ook andere activiteiten plaatsvinden.

Museum Dorestad is sinds 1 oktober 2017 gesloten. De inkomsten uit entreebewijzen zijn sindsdien 0 euro. De subsidie van de gemeente aan het museum is met ingang van 2019 met € 8100 verlaagd.

Vanwege de langlopende naweeën van de lockdown door Corona waren de inkomsten uit educatie in 2023 zeer bescheiden. In hoofdstuk 4 beschrijven we de bedrijfsvoering meer in detail. De jaarrekening over 2023 sloot af met een verlies.

Verhuizen - De locatie: van de periferie (via een tijdelijke locatie) naar het centrum

De locatie aan de Muntstraat is in 2017 verkocht. Sinds 1 januari 2018 verblijft het museum, tot de definitieve herhuisvesting aan de Markt, in enkele klaslokalen van Basisschool De Horn. De gemeente heeft voor de nieuwe locatie op de Markt de plannen voor de verbouwing aangepast op basis van de gesprekken met de eigenaren van de naastgelegen panden: de Engel en de kerk en versoerd vanwege de gestegen bouwkosten. Ook in 2023 is gewerkt aan het 'centraler' stellen van historie en het museum in de stadspromotie van Wijk bij Duurstede. Dat is zoals aangegeven onder andere gedaan met het 6^e Dorestadse Doe boekje en de magazines. In 2023 zijn subsidies voor de tentoonstelling vanwege de lange duur van het project vervallen. Deze zijn opnieuw aangevraagd en (ten dele) toegekend. Hoofdstuk 5 gaat dieper op al deze onderwerpen in.

Hoofdstuk 2 - Vertellen

Collectie

Dorestad, kooplieden, handwerkers, schippers, Vikingen ...

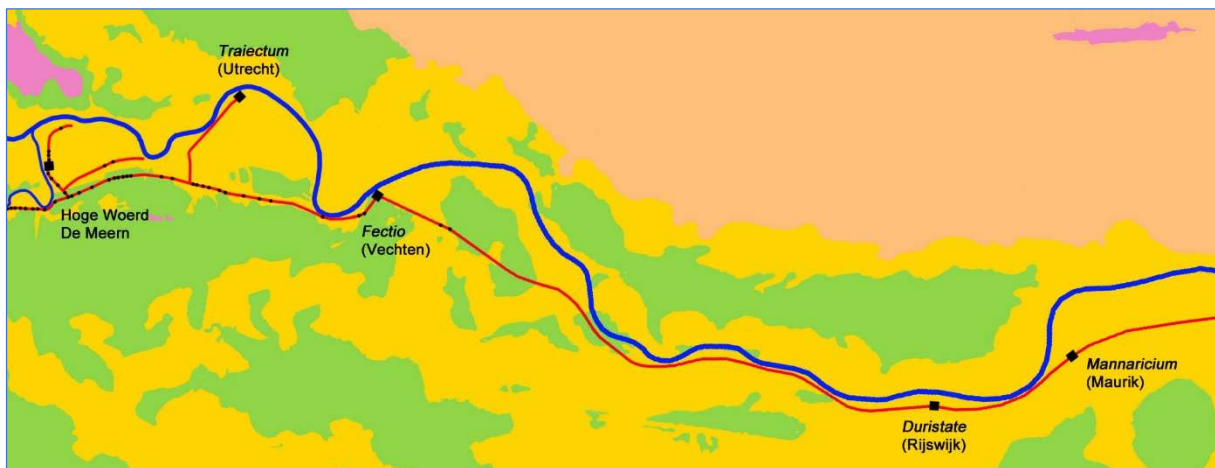
Dorestad was een van de belangrijkste handelscentra van Noordwest-Europa. In Museum Dorestad wordt de geschiedenis van de fameuze handelsplaats Dorestad getoond aan de hand van voorwerpen die in Wijk bij Duurstede zijn gevonden. Museum Dorestad laat geschiedenis leven! Naast het tonen van de vondsten uit de prehistorie wil het museum het verhaal van drie belangrijke perioden in de geschiedenis van Wijk bij Duurstede vertellen: de Limes en de Romeinen, de handelsplaats Dorestad (en de invallen van de Vikingen) en de periode van David van Bourgondië. Gedurende de sluiting van het museum is de collectie in de archiefluis onder het gemeentehuis opgeslagen. De ROB-vondsten zijn naar het RMO in Leiden.

Prehistorie

Lang voordat de handelsplaats Dorestad tot bloei kwam woonden er al mensen op de hogere stroomruggen Horden en De Geer. Op deze plaatsen zijn dan ook allerlei sporen en voorwerpen uit de brons- en ijzertijd teruggevonden

Romeinen

Op de splitsing van de Rijn en de Lek stond een Romeins fort. In de Romeinse periode woonde er in het gebied van Wijk bij Duurstede een inheemse bevolking die contacten had met de naburige militaire bezetting. Voorwerpen uit het dagelijkse leven en militaire objecten ademen een Romeinse sfeer. Voor Museum Dorestad is een belangrijke vondst: de helm van Titus. Titus was een hulpsoldaat in het Romeinse leger en kwam uit Zuidoost-Europa. De vondst geeft het internationale karakter en de uitgestrektheid van het Romeinse Rijk weer. Titus is één van de verhalenvertellers die in de Stadspromotie een rol spelen en die zijn verhaal vertelt in het Pop Up Museum. De helm van Titus zal een zeer belangrijke spelen rol in de Limeszaal in het nieuwe museum.



De Rijn in de Romeinse Tijd. Op een van de splitsingen verrees een Romeinse Castellum.

Inmiddels is de Romeinse Limes ook in Nederland UNESCO Werelderfgoed. We hopen dat de toekenning van de Werelderfgoed status tot meer belangstelling en bezoek aan musea leiden die aandacht aan de Limes besteden zoals museum Dorestad.



Dorestad

Dorestad was een van de belangrijkste handelsplaatsen van Noordwest-Europa. Goederen uit alle windstreken, uit het Rijnland, het Noordzee- en het Baltische gebied en nog verder, werden hier uitgewisseld. Soms kwam daar klinkende munt aan te pas. Munten die in Dorestad werden geslagen zijn overal in Europa teruggevonden. Politiek en machtsstrijd hebben voortdurend een stempel op Dorestad gedrukt. Zowel de opkomst als de ondergang werd medebepaald door het spel dat Friese legeraanvoerders, Frankische koningen en Deense heersers speelden.

De handelsplaats was betrokken bij Frankisch-Friese oorlogen en was het slachtoffer van gewelddadige acties van Deense warlords.

De Vikingen kwamen niet alleen om te plunderen. Als Noormannen koersten ze ook vaak met vreedzame bedoelingen naar Dorestad, om normaal handel te drijven. Ze brachten producten uit het noorden, zoals pelzen en barnsteen. Dat ruilden ze tegen handelsgoederen uit het Frankische Rijk, zoals zwaarden of glazen kralen. Het museum behoort tot de prominente (misschien wel het meest prominente) musea in Nederland waarin het verhaal van de Noormannen/Vikingen wordt verteld.



David van Bourgondië

De geschiedenis van David van Bourgondië is het meest zichtbaar op Kasteel Duurstede. Op de nieuwe locatie is het helaas niet meer mogelijk om te vertellen over de periode van David van Bourgondië. De daarvoor bedachte ruimten – de kerk en kerktoren - zijn door de bezuinigingen waarmee de verbinding tussen trappenhuis en kerk verviel niet meer bereikbaar (te maken).

Mutaties en bijzonderheden

Wat betreft de collectie zijn er geen mutaties

Tentoonstellingen

Museum Dorestad heeft sinds 2017 geen eigen ruimte voor tentoonstellingen ter beschikking. Het museum maakt daarom (bescheiden) tentoonstellingen 'op locatie'.

Tentoonstelling in de toren van de Grote kerk

Het Pop Up Museum in de toren van de Grote Kerk kan beschouwd worden als een tentoonstelling die in 2020 gemaakt is. Vanwege het ontbreken van toezicht kon het museum geen voorwerpen uit de collectie tentoonstellen. Op een paneel is zeer in het kort de geschiedenis van Dorestad weergegeven evenals die van de Limes en de Bourgondische tijd. Titus, Norse Robert, Katla en Rorik en David van Bourgondië vertellen aanvullend hun verhaal. Eind 2024 zal deze tentoonstelling opgeheven worden.

Museumlessen (educatie)

Educatie in de vorm van museumlessen is een zeer belangrijke taak van Museum Dorestad. Het museum wil tijdens de sluiting het contact met de scholen vasthouden en biedt de museumlessen aan in de tijdelijke locatie, gaat naar scholen toe om daar de museumlessen te geven, staat op informatiemarkten en biedt sinds een aantal jaren het Dorestadse Doe boekje aan.

De vijf museumlessen

Museum Dorestad heeft vijf vaste museumlessen voor de diverse leeftijdsgroepen van de basisschool. Daarvan worden er nu twee op de tijdelijke locatie gegeven (Scherfgoed en de Vikingen). De programma's Scherfgoed en Vikingen zijn in 2021 herzien en er is voor beide programma's een leskist ontwikkeld waardoor het programma op de school zelf uitgevoerd kan worden. In 2023 zijn twee nieuwe museumdocenten ingewerkt die nu ook zelfstandig museumlessen kunnen geven. In het najaar van 2023 is in samenwerking met het Leu en Kunst Centraal gestart met een museumles over de Middeleeuwse Stad voor alle basisscholen in Wijk bij Duurstede. Voor deze les is een historische stadswandeling ontwikkeld. Deze zal in het 1^e kwartaal van 2024 worden uitgevoerd.

Het Viking totaal pakket



In 2022 is het 'Viking totaal pakket' ontwikkeld, getest en op de site gezet. Aan de les over de Vikingen is een tocht met het Vikingschip toegevoegd. Hiermee is deze les een stuk spectaculairder geworden. In 2023 hebben de museumdocenten veel aan promotie gedaan met een uitgebreide mailing aan scholen en door deel te nemen aan een informatiemarkt in de regio.

Het vervoer van de kinderen van locatie 't Kompas naar de stadshaven vindt plaats met het 'treintje' van de Kresj. Dat blijkt een extra attractie bij deze activiteit. Het pakket kreeg zeer enthousiaste reacties. Bij een aantal scholen wordt de activiteit een vast onderdeel van het lesprogramma.

Vervoer van 't Kompas naar de stadshaven met het 'treintje'

Bezoek van scholen en gebruik leskisten

Met de museumlessen en leskisten zijn in totaal 441 leerlingen en begeleiders bereikt. Hiervan maakten er 183 kinderen en begeleiders gebruik van het Viking-totaalpakket en 116 leerlingen en begeleiders van de leskisten Scherfgoed of de Vikingen Dorestad. De museumles Scherfgoed is voor 85 leerlingen en begeleiders door de museumdocenten op school gezeten.

Meer boekingen van de leskisten

In 2023 zijn de leskisten Scherfgoed en de leskist Vikingen door scholen geboekt om het lesprogramma op de eigen school uit te voeren. De oorzaken lijken tweërlei. Voor Corona hadden scholen al moeilijkheden om voldoende ouders voor het vervoer bij elkaar te krijgen. Bij een les op de school zelf is dat probleem er niet. Ook de naweën van Corona spelen een rol. Scholen moeten weer 'wennen' om eropuit te trekken. De museumdocenten verwachten dat de tocht met het Vikingschip aantrekkelijk genoeg is voor de scholen om de museumles toch in Wijk bij Duurstede te houden. Een voorbeeld daarvan is dat een school in 2022 de leskist Vikingen huurde en inmiddels een touringcar huurt om met een aantal groepen naar Wijk bij Duurstede komt voor de museumles en de vaartocht met het Vikingschip.

Resultaten met de leskist

In 2023 waren we verrast door de resultaten die met de leskist Vikingen op school bereikt werden. Een leerling uit Wijk bij Duurstede heeft een leskist opgehaald en een spreekbeurt over Dorestad gehouden. Die spreekbeurt was zo goed dat de leerling daarvoor van de juf een 10 heeft gekregen. Daarnaast is de Vikingleskist opgehaald door een docent van een basisschool uit Staphorst. De foto's die we terugkregen over wat de klas met de leskist gedaan had overtroffen al onze verwachtingen.



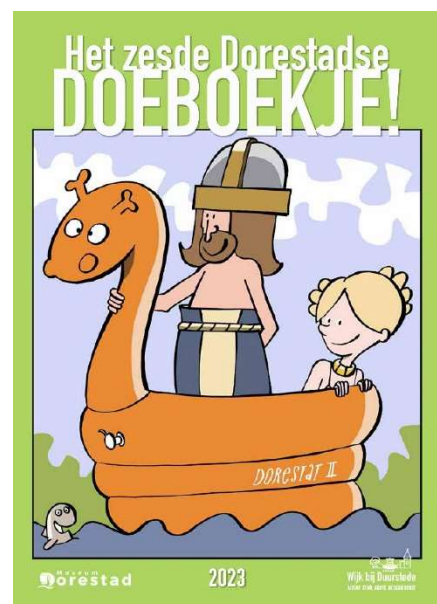
Een zelfgemaakt Vikingschip en een Vikingkostuum



Een maquette van Dorestad met de aanlegkades

Het zesde 'Dorestadse Doe boekje'

Museum Dorestad maakte inmiddels voor de zesde keer een (vakantie) Doe boekje om kinderen (en hun ouders en grootouders) te betrekken bij de geschiedenis van Wijk bij Duurstede en bij het museum. Vrijwilligers van de werkgroep educatie ontwikkelden het Doe boekje samen met tekenaar en fotograaf Marco Magielse van de Afbeelding. De doelgroepen van het Doe boekje zijn kinderen uit de midden- en bovenbouw van het primair onderwijs. In het boekje geven de vijf verhalenvertellers toelichting op de vragen, puzzeltjes, kleurplaten en andere opdrachten in het boekje. Hierdoor komen de kinderen op speelse wijze in contact met de geschiedenis van Wijk bij Duurstede en kunnen ze tot verrassing (!) van hun ouders (en grootouders) de achtergrond vertellen van de vijf verhalenvertellers die in het straatbeeld van Wijk bij Duurstede opduiken.



Samenwerking met het RAZU

Voor het 6^e Dorestadse Doeboekje is samengewerkt met het Regionaal Archief Zuid Utrecht (RAZU) en de stadsarcheoloog. Het gezamenlijk thema was 'bewaren'. Een museum is immers een bewaarplaats van allerlei spullen die uit geschiedenis oogpunt interessant zijn. Het RAZU bewaart alles wat van papier is. En ook de bodem is een archief. In Wijk bij Duurstede liggen daar veel voorwerpen uit de tijd van Dorestad. De samenwerking met het RAZU heeft ertoe geleid dat het museum publieksactiviteiten van het RAZU aankondigt in de e-mail Nieuwsbrief.

BEWAREN!

Het thema van dit zesde Doeboekje is 'Bewaren'. We vonden dit heel toepasselijk. Zo was het in de Middeleeuwen heel moeilijk om eten te bewaren. Een koelkast zoals wij die hebben kenden ze toen nog niet.

In deze tijd doen wij ons best om overblijfselen uit de Romeinse tijd en Middeleeuwen goed te bewaren. Dat is weer een ander soort bewaren.

Zo zie je dat ons thema allerlei kanten heeft. Daar gaan we het in dit boekje over hebben. Niet altijd even serieus natuurlijk, in de vakantie mag er ook wat gelachen worden. Als je wilt weten hoe het echt zit, kijk dan eens een boek in van Luit van der Tuuk. Die weet enorm veel over Dorestad, de Vikingen en de Romeinen.



¹⁰¹ 'God beware me' is inderdaad ouderwetse taal. David wil zeggen dat hij weinig vertrouwen heeft in het thema van dit doeboekje. De zuurpet.

¹⁰² De twee Middeleeuwse kinderen overtuigen dan weer een boekje met straattaal uit de 21^e eeuw. Wel alles geloven wat in dit boekje staat dus.

Eten & drinken bewaren

Stel je toch eens voor dat je met een tijdmachine naar de tijd van Dorestad zou kunnen reizen. Hoe zou dat zijn?

Nou, het zou wel eens flink legen kunnen vallen voor ons mensen uit de 21^e eeuw. Zeker als het over eten en drinken gaat.

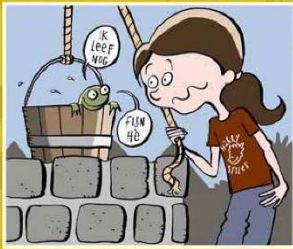
In de Middeleeuwen bestonden er dan wel methoden om voedsel langer goed te houden, het was allerm minst vanzelfsprekend om even iets lekkers uit de kast te pakken.

Heb je als tijdreiziger zin in een koud colaatje? Je kunt van Zwarte Robert een beker lauwe geitenmelk krijgen. Of eh... kopen. Bij Zwarte Robert krijg je niks voor niks.

Lekker snel een verse boterham met pindaas smeren? Misschien ligt er nog een homp oud en droog brood in de Middeleeuwse broodtrommel. Iets erop zit er waarschijnlijk niet in. Knagen maar.

Na zo'n tijdreis is het natuurlijk fijn om even het zweet van je gezicht te wassen bij de waterkraan. Waterkraan? Echt niet. Haal maar een emmer water uit de put. Daar kan wel een doolie kikker bij zitten.

Wat is er lekkerder dan zo'n heerlijk koud en zoet waterijsje uit de vriezer? Ja, dat zou lekker zijn. Uhhm, vergeet het maar. In de Middeleeuwen had Jan met de pet geen vriezer. Zelfs de rijken moesten het doen met primitieve koelmethoden.



Middeleeuwers hadden verschillende manieren om hun voedsel te bewaren. Hieronder staan er vier. Weet jij wat die inhouden?

Pekelen
Zuren
Roken
Confituren

Verspreiding

De oplage van het Doeboekje is 5000 stuks. Museum Dorestad verspreidt het boekje bij scholen in de gemeenten Bunnik, Odijk, Houten, Werkhoven, Langbroek Cothen en Wijk bij Duurstede. Dit jaar zijn we weer de rivier overgegaan en is het boekje ook verspreid bij scholen in Buren. Ook komen er verzoeken van scholen verder weg of het boekje opgestuurd kan worden. Het museum geeft hier altijd gehoor aan. Het zesde Doe boekje is gefinancierd door Museum Dorestad, de gemeente Wijk bij Duurstede team Leefomgeving, het RAZU (regionaal Archief Zuid Utrecht), de Wijkse Stichting en Stichting Vrienden van het Witte Kerk (Kringloopwinkel 't Snuffelhonk in Odijk).

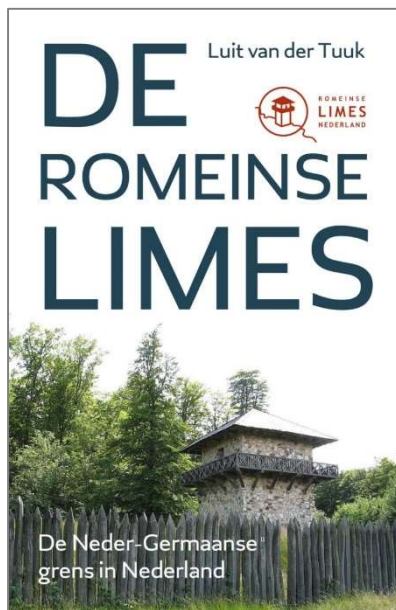
Kenniscentrum

Een van de functies van het museum is de functie van kenniscentrum voor de vroege Middeleeuwen, Dorestad en de Vikingen. Onze (onbezoldigde) conservator Luit van der Tuuk speelt daar een belangrijke rol in met het schrijven van boeken en artikelen, het bijhouden van de website 'Dorestad onthuld' en 'Gjallar' (over de Vikingen). Daarnaast beantwoordt hij vragen die per mail of persoonlijk gesteld worden. De Facebookpagina van zijn blog 'Vikinglanghuis' heeft inmiddels 1300 volgers.

Publicaties - boeken

Onze conservator publiceert regelmatig over Dorestad en andere gerelateerde historische- en/of archeologische wetenswaardigheden. In 2023 heeft hij twee boeken van zijn hand aangevuld en opnieuw uitgegeven.

*De Romeinse Limes,
De Neder-Germaanse grens in Nederland
Utrecht 2023, uitgever: Omniboek*

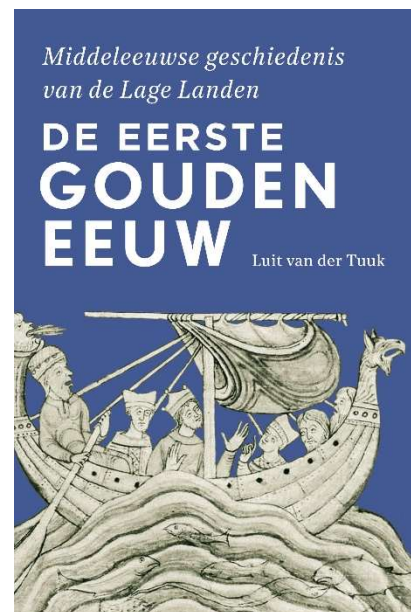


De limes is de circa vijfduizend kilometer lange Romeinse rijksgrens die door het huidige Engeland, Nederland, Duitsland, Hongarije, Roemenië, Syrië en Noord-Afrika liep. De Neder-Germaanse limes volgde de Rijn en is een van de grootste infrastructurele werken die ooit in de Lage Landen gerealiseerd zijn. Recente opgravingen hebben veel ervan blootgelegd, waardoor de belangstelling voor de limes is aangewakkerd. De Neder-Germaanse limes is in 2021 zelfs opgenomen op de Werelderfgoedlijst van Unesco.

Langs de limes loopt ook een langstandwandeling. Op de site 'boeken lezen over Italië' wordt het boek van onze conservator zelfs aangeraden als goede voorbereiding op het lopen van het Limes pad in Nederland. Op de site staat het volgende citaat: 'Als je – als voorbereiding op deze langeafstandswandeling of vanuit interesse in het verhaal van de Romeinen in Nederland – meer wil weten over deze limes, dan is het boek De Romeinse limes – de Neder-Germaanse grens in Nederland van Luit van der Tuuk een aanrader.'

*De eerste Gouden Eeuw,
Middeleeuwse geschiedenis van de lage landen
Utrecht 2023, Uitgever: Omniboek*

In de dertiende eeuw ontstond de Hanze, een succesvol samenwerkingsverband van diverse handelsplaatsen. Uit deze periode is een groot aantal scheepswrakken teruggevonden, die ons informatie verschaffen over de scheepsbouw uit die tijd. Uit de vroegere middeleeuwen is dergelijk materiaal nauwelijks voor handen. De weinige bronnen die er zijn, zijn fragmentarisch. Des te verrassender is het beeld dat onze conservator schetst van de Nederlandse scheepvaart in de vroege middeleeuwen, waarin, betoogt hij, de basis werd gelegd voor latere 'Gouden Eeuw'. Voor de eerste uitgave van 'De eerste Gouden Eeuw' ontving Luit de W.A. van Es-prijs voor het beste boek over archeologie.



Alle publicaties van de conservator zijn te vinden via <http://www.vikinglanghuis.nl/publicaties.html>.

Publicaties - artikelen

Wat betreft publicaties was er in 2023 nog één andere publicatie van onze conservator. Hij schreef een artikel over de 'Gudok', een middeleeuws strijkinstrument uit Rusland.

De gudok is een oud Russisch peervormig strijkinstrument, dat in verticale positie, rustend op het (meestal linker) bovenbeen werd bespeeld, terwijl de muzikant het instrument met de linkerhand bij de hals vasthield. Het werd op volkse dansfeesten gebruikt en voor het eerst in de zestiende eeuw in schriftelijke bronnen genoemd.

Het instrument bleef populair tot in de negentiende eeuw, maar werd uiteindelijk verdrongen door de viool en was sindsdien niet meer in gebruik. Er is van dit typische volksinstrument niet één recent exemplaar bewaard gebleven, maar archeologische vondsten uit Veliky Novgorod uit de 10e tot de 14e eeuw zijn tastbare getuigen van dit instrument uit een ver verleden. Dit strijkinstrument is van de Byzantijnse lyra afgeleid. Dit soort instrumenten is nog altijd in gebruik in Griekenland en andere landen van de Balkan, in Italië en Turkije, kortom in het gebied van het voormalige Byzantium.

Vraagbaak

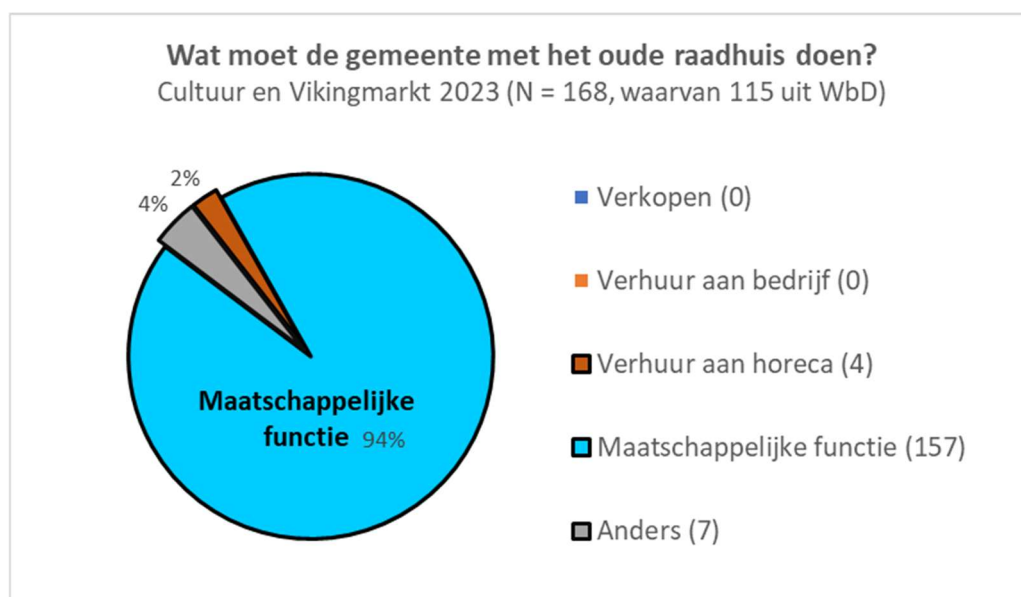
In het museum of via de mail melden zich mensen met een vondst waar ze meer van willen weten. Meldingen komen vooral uit het Kromme Rijngebied en de Betuwe van amateurarcheologen en detectoramateurs. Speciaal als het om objecten gaat waarvan een Scandinavische achtergrond wordt vermoed, weet men onze conservator te vinden.

Rondleidingen

Zolang het museum gesloten is worden er geen rondleidingen gegeven.

Evenementen

In 2023 presenteerde het museum zich maar op twee evenementen: op 2 september op het Wijkse Cultuurfestival en 9 september op de Vikingmarkt op de Mazijk. Het historisch festival was in 2023 in Heeswijk Dinther. Het museum heeft besloten zich daar niet te presenteren. De beide evenementen in Wijk bij Duurstede zijn aangegrepen om een enquête te houden over museumbezoek in het algemeen en over het nieuwe Museum Dorestad in het bijzonder. In de gemeenteraad klonken inmiddels stemmen op om het oude raadhuis te verkopen of verhuren aan een advocatenkantoor of er een hotel van te maken. Omdat het museum op 12 september voor de leden van de raad moest 'pitchen' of een museum een goede bestemming was voor het opgeknapte raadhuis hebben we de bezoekers aan onze kramen op 2 en 9 september de vraag gesteld wat er in hun ogen met het oude raadhuis moest gebeuren. De antwoorden op deze vraag spreken wat ons betreft voor zich.



Hoofdstuk 3 – Verbinden

Het museum hecht aan samenwerking en zet zich daar actief voor in. Die samenwerking is op basis van een (actueel) onderwerp of thema en of actuele ontwikkelingen. Zo zijn er in het verleden en heden samenwerkingen (geweest) met: het Rijksmuseum voor Oudheden (RMO, Leiden), de VVV Kromme Rijnstreek, de Centrummanager, Kasteel, Kerk, Kunstkring, Theater, de stadsarcheoloog, historische verenigingen, het Regionaal Archief Zuid Utrecht, omliggende gemeenten en gemeenten/musea, die op welke manier dan ook een historische band hebben met Museum Dorestad. Ook in 2023 werd samengewerkt: met overleg, met het Doeboekje, het langeafstandswandelpad en met de magazines in het nieuweproject 'De Kromme Rijn Vertelt'.

Overleg

Tot Corona was er het periodieke 'Keukentafel overleg' over lopende archeologische zaken in en rond Wijk bij Duurstede tussen LEU, Archeologisch Meldpunt Provincie Utrecht, de gemeentearcheoloog, lokale amateurarcheologen en het museum. Dit is na Corona – ook door personele wijzigingen bij partners zoals het LEU – nog niet opnieuw opgepakt.

Samenwerking – stadspromotie en verhalenvertellers



Ondersteunen van de Stadspromotie

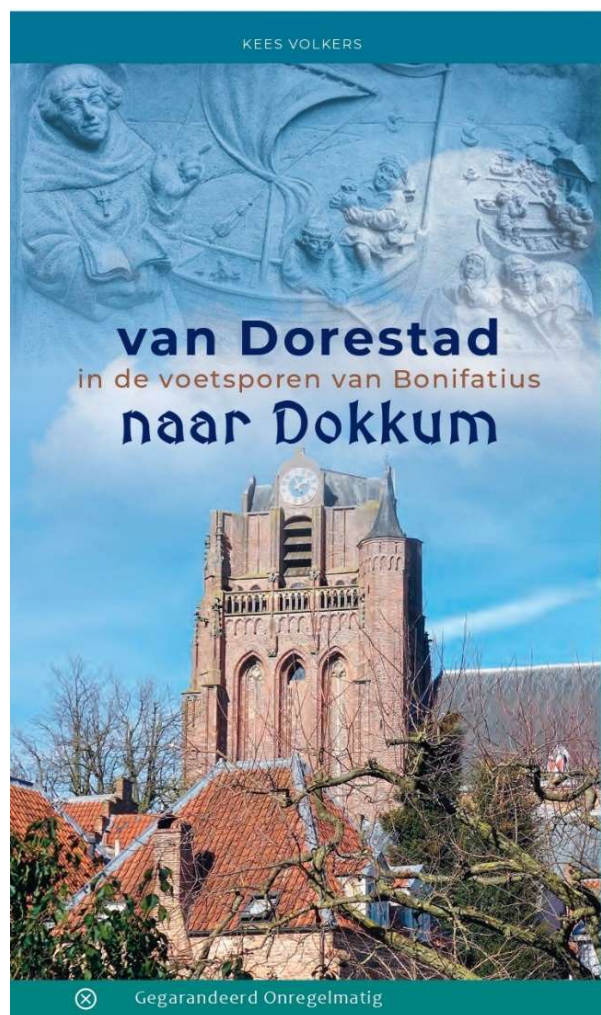
De historie van Wijk bij Duurstede/Dorestad is leidend geworden voor de stadspromotie. De historie is als belangrijkste pijler voor de stadspromotie gekozen. Het museum ondersteunt in de ontwikkeling van die stadspromotie. Voor de stadspromotie is als slogan gekozen: 'Wijk bij Duurstede: Kleine stad, grote geschiedenis'. Begin 2018 is een logo gepresenteerd dat hierop aansluit.

Vijf 'verhalenvertellers'

Voor de stadspromotie zijn in samenspraak vijf 'verhalenvertellers' ontwikkeld die de historie buiten het museum in allerlei uitingen moeten gaan uitdragen. Die verhalenverteller is voor de Romeinse periode Titus, de Romein. Voor de periode van Dorestad zijn dat herbergier Norse Robert, Katla uit Birka en Rorik van Dorestad. Voor de late middeleeuwen is de verteller uiteraard David van Bourgondië. Het museum heeft zelf mede inhoud gegeven aan de Stadspromotie door het Doe boekje op te zetten rondom de verhalenvertellers. Daarnaast is de Pop Up tentoonstelling in de toren van de Grote Kerk opgezet rondom de vijf verhalenvertellers. De pop-up tentoonstelling staat er sinds 2020.

Samenwerking – Van Dorestad naar Dokkum

Een langeafstandswandelpad van Dorestad naar Dokkum was een van de ideeën die was ontstaan in het Bonifatiusjaar van 2016. Toen is in Wijk herdacht dat het 1300 jaar geleden was dat Bonifatius uit Engeland kwam en in Dorestad voet aan wal zette op het Europese vasteland. In 2019 is een werkgroep ingesteld voor het uitzetten van het pad van Dorestad naar Dokkum. In 2020 hebben de vrijwilligers de route uitgezet. In 2022 is een auteur en uitgeverij gevonden voor de wandelgids. Kees Volkers – een gerenommeerd wandelgidsauteur - ging de route controleren en de gids schrijven. Als uitgeverij is uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig uitgekozen. Deze uitgeverij is gespecialiseerd in het uitgeven van wandelgidsen en heeft vaak met Kees Volkers samengewerkt. Auteur en uitgeverij hebben een offerte gemaakt. Op basis daarvan is een projectvoorstel gemaakt en zijn fondsen geworven. Het eerste exemplaar van de wandelgids *Van Dorestad naar Dokkum, in de voetsporen van Bonifatius* is op 7 juli 2023 bij de Bonifatiussteen op de Markt in Wijk bij Duurstede overhandigt aan voormalig wethouder Wil Kosterman. Het was een project waarvoor een lange adem nodig was.



Samenwerking – met het Vikingschip

Ook in 2023 is op twee manieren samengewerkt met de stichting Vikingschip. De museumlessen over de Vikingen is uitgebreid met een vaartocht met het Vikingschip. En de voormalige bouwers van het schip hebben zich ingezet om het schip-van-Katla voor de Dorestad Experience te bouwen. Museum Dorestad is erg blij met deze inzet.

Samenwerking - De Kromme Rijn Vertelt

Met het project *De Kromme Rijn Vertelt* wil Museum Dorestad nieuwe doelgroepen, waaronder jongeren, aanspreken door mooie, boeiende en spannende verhalen te gaan vertellen over de Kromme Rijnstreek en Dorestad (een wereldhaven in de vroege middeleeuwen) en haar illustere bewoners. Meer kennis over en een grotere naamsbekendheid van de streek, de stad en haar bewoners versterkt de identiteit van het gebied, vergroot de trots van de huidige bewoners en maakt het gebied interessanter voor recreanten. In dit project werkt Museum Dorestad samen met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, de gemeenten Wijk bij Duurstede, Houten en Bunnik, de Stichting Kersenpromotie en de VVV Kromme Rijnstreek. Het project is mogelijk gemaakt met subsidie van het LEADER programma van de Europese Unie.

Korte projectopzet

In het project worden de verhalen op een drietal manieren verteld:

- a) in vier voor de doelgroepen aantrekkelijke tijdschriften (uitvoering door Museum Dorestad),
- b) door een 'Inspiratiepunt' (uitvoering door VVV Kromme Rijnstreek),
- c) met de Dorestad Experience en drie games (uitvoering door Museum Dorestad).

Het projectvoorstel is half juni 2020 ingediend bij het programma LEADER van de Europese Unie.

In oktober 2020 is het project goedgekeurd. Eind 2021 zijn de werkzaamheden voor de magazines en de Dorestad Experience gestart en in 2022 en 2023 voortgezet.

Vijf verhalen over de relatie van mens en rivier

In de tijdschriftenreeks wordt de geschiedenis verteld in van mens en rivier. De verhalen van de Kromme Rijn zijn te bundelen in thema's over hoe de mens de rivier door de eeuwen heen heeft gebruikt: als grens (de Romeinse Limes), als handelsweg (opkomst van de 'wereldhaven' Dorestad), als kans voor ontginning (door de afdamming van de Kromme Rijn in 1122), als inlaatkanaal voor de verdediging (onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie) en als basis voor een rijk landbouwgebied (fruitteelt op de oeverwallen). Binnen het project was ruimte voor vier magazines. Het thema NHW moest noodgedwongen afvallen. In 2022 zijn de eerste twee magazine uitgegeven. In 2023 volgde magazine nummer 3 over de fruitteelt.

Magazine 3 – De Fruitteelt

Boomgaarden zijn kenmerkend voor de Kromme Rijnstreek. Ze groeien op de vruchtbare oeverwallen van de Kromme Rijn. Voor ieders idee is dat al sinds mensenheugenis. Maar ze zijn pas halverwege de 19^e eeuw aangeplant. Dit tijdschrift verscheen toen de boomgaarden in bloei stonde. In het magazine is extra aandacht voor de kersenteelt en de kersentijd. Altijd een feestelijke periode in de streek. Uit de reacties bleek dat velen weer genoten hebben van deze uitgave. Grootvaders vertelden hun kleinkinderen hoe ze als jongens naar de fruitschool in 't Goy fietsten, vogels verjaagden en meehielpen in de pluk. Door het magazine is plaatselijke en familie geschiedenis overgedragen van de ene generatie op de andere.

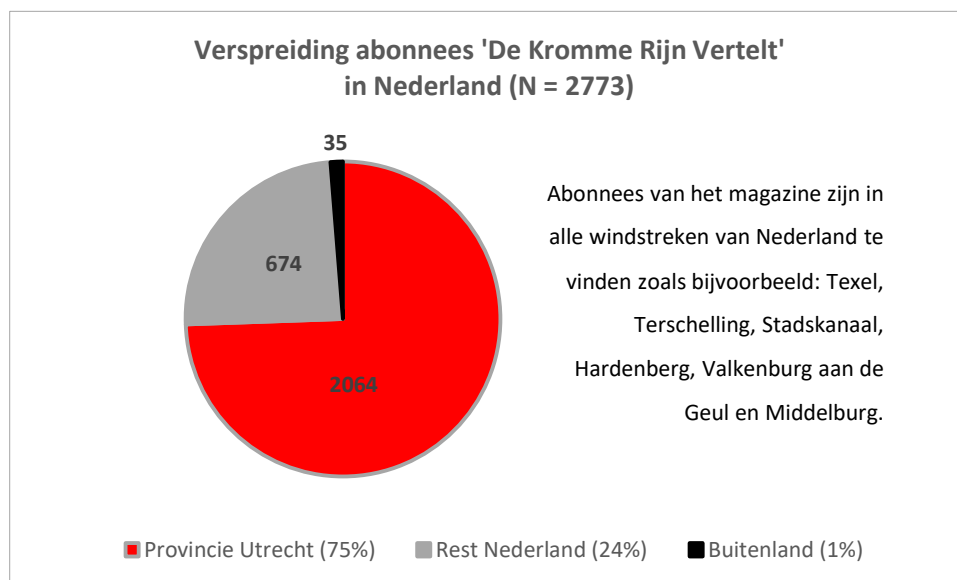


Zoals aangegeven was binnen het LEADER project maar budget voor vier magazines. Het nummer voor de NHW viel af. Maar door het succes en de waardering voor het magazine is met steun van de Provincie Utrecht, de Kromme Rijnstreek gemeenten en Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden in 2023 een extra magazine opgestart over de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Dit wordt nu het vierde magazine. Het vijfde magazine zal over Dorestad gaan. Deze magazines verschijnen in 2024.

Doorslaand succes

De magazines blijken zeer gewaardeerd. De oplage van 15.000 stuks werd gedistribueerd met gratis abonnementen via de website van Museum Dorestad en door partijen uit te zetten bij de samenwerkingspartners als de VVV Kromme Rijnstreek, de Kromme Rijnstreekgemeenten, HDSR, LEU en het Utrechts Archief *en* bij de Utrechtse Steek en Kasteelmusea en diverse historische verenigingen in de provincie.

Uit de analyse van de abonnementen in de adresdatabase bleek dat het magazine niet alleen in de Kromme Rijnstreek gelezen werd. Verre van dat. Er bleken lezers te zijn uit heel Nederland en zelfs 35 lezers uit het buitenland. Na het verschijnen van magazine 3 stond de teller op bijna 2800 abonnees.



Stembureau met museale uitleg

Op 15 maart 2023 waren er verkiezingen voor Provinciale Staten op 22 november voor de Tweede Kamer. Basisschool de Horn en de lokalen van het museum waren onderdeel van een stembureau. Vrijwilligers van het museum gaven wachtenden die daar behoefte aan hadden informatie over het museum. Er waren vragen en verbazing maar ook verontwaardiging over de lange duur van het verbouwingstraject. Al-met-al was het merendeel van de vragenstellers zeer positief over de herhuisvesting van het museum op de Markt en hoopte allen dat het er snel zou komen.

Inzet nieuwsbrief

We zoeken niet alleen de verbinding in samenwerkingen met andere organisaties. We zoeken ook verbinding met onze toekomstige bezoekers. De nieuwsbrief is hier een goed middel voor. De abonnees blijven betrokken bij het museum, omdat ze op de hoogte blijven van het laatste nieuws rondom het museum. We nodigen ze uit voor activiteiten die we organiseren en we zetten de nieuwsbrief in voor fundraising. Eind 2023 hadden we bijna 2800 abonnees op de nieuwsbrief en het aantal abonnees groeit nog wekelijks.

Website en sociale media

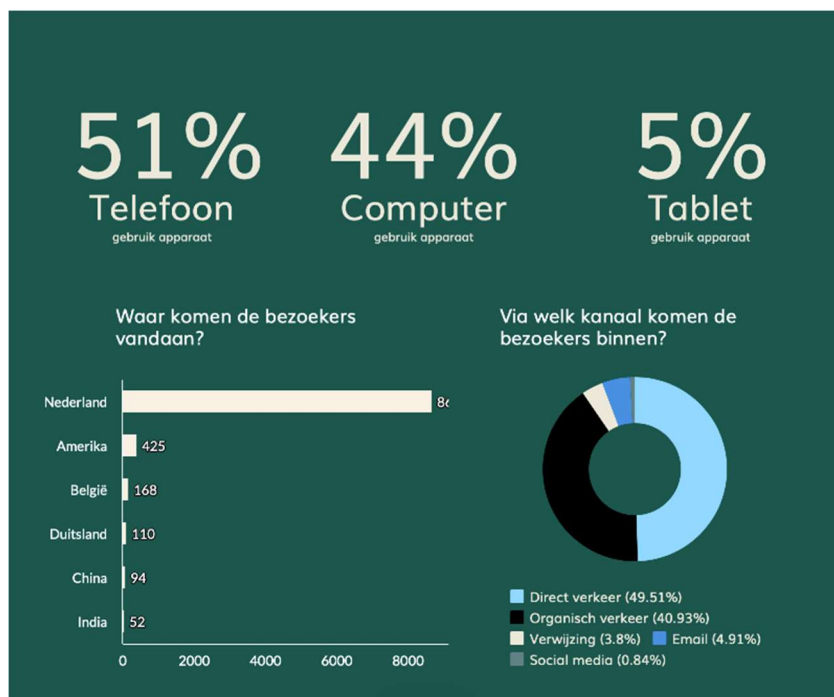
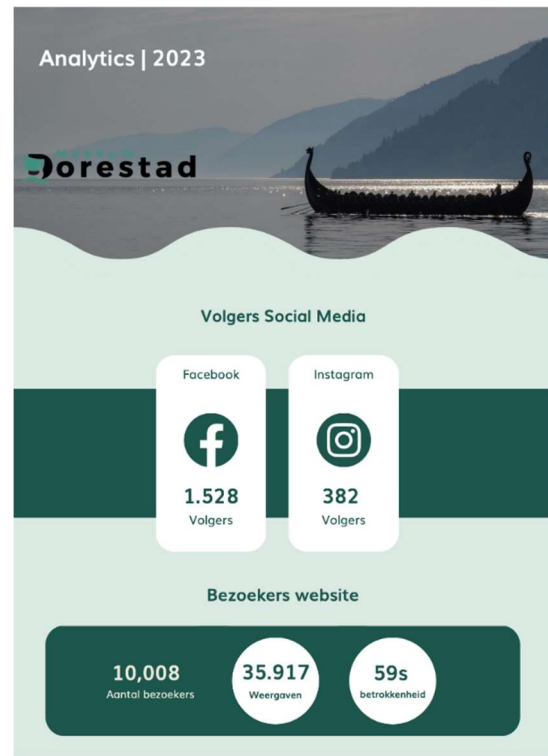
Naast de nieuwsbrief zijn de website en de sociale media kanalen de om verbinding te zoeken met onze doelgroep.

Website

De website is onze online etalage! Via de website vinden bezoekers onze producten en diensten. Van onze gratis magazines tot aan onze museumlessen. In 2023 hebben we Google Analytics kunnen gebruiken. In infographic de resultaten van januari tot en met augustus 2023.

Sociale media

Als het gaat om het bereiken van de doelgroep en het opbouwen van een betrokken groep fans, zijn sociale media de plek. Door berichten te plaatsen blijven bezoekers op de hoogte van wat er gaande is. Andersom is het ook voor ons een gemakkelijke manier om te zien wat er bij de doelgroep speelt. Door regelmatig interactie op te zoeken via sociale media zorgen we voor verbinding en betrokkenheid bij de doelgroep. Ook de abonnees op onze sociale media kanalen blijven gestaag doorgroeien.



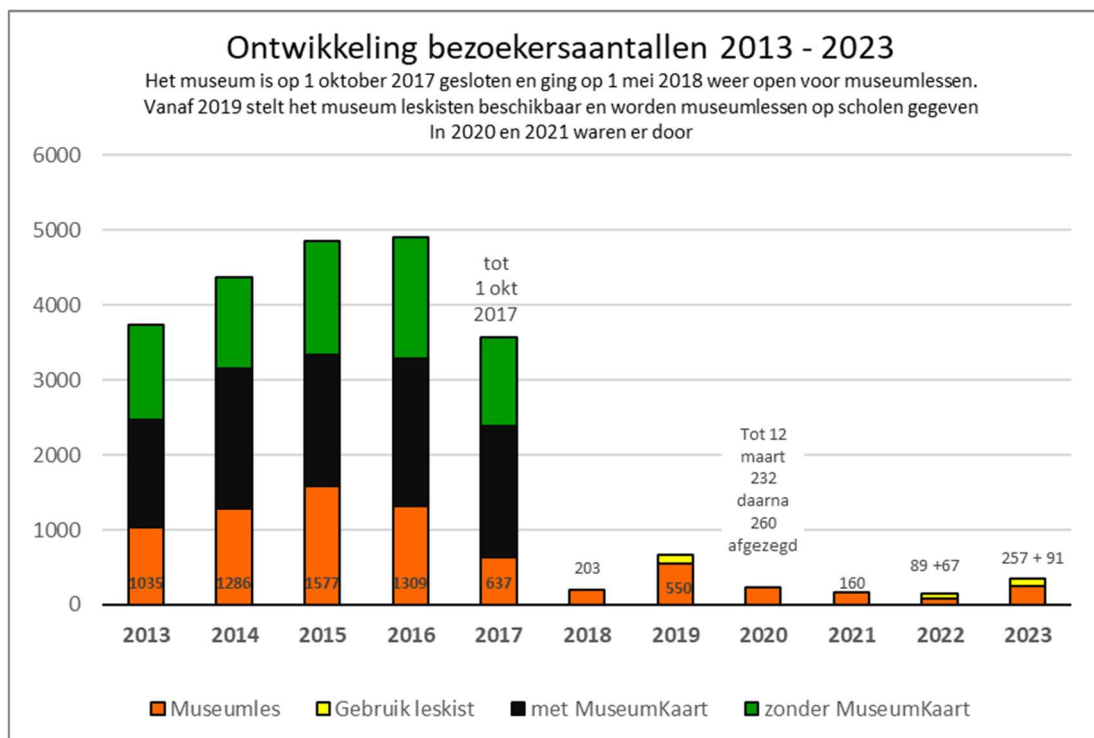
In de pers

In 2023 verschenen er weer vele berichten over Museum Dorestad in de regionale en lokale pers. Die artikelen betroffen in hoofdzaak de perikelen rond de verbouwing. Hierop lijkt ons de uitspraak 'Alle publiciteit is goede publiciteit' van toepassing.

Hoofdstuk 4 – Verdienen: de bedrijfsvoering

De bezoekers

In 2023 was het museum voor het hele jaar weer open voor museumlessen. In 2020 en 2021 werden tijdens de opeenvolgende lockdowns geen museumlessen gegeven. De naweeën van Corona waren in 2022 maar ook 2023 nog duidelijk merkbaar. Het scholenbezoek voor museumlessen komt maar langzaam weer op gang. In 2023 hebben 257 kinderen en begeleiders meegedaan aan een museumles. De leskist is door 91 leerlingen in de klas gebruikt. De tocht met het Vikingschip spreekt tot de verbeelding bij scholen. Wij hopen en verwachten dat dit de komende jaren het scholenbezoek zal vergroten. Voor 2024 staat als museumles in samenwerking met Landschap Erfgoed Utrecht het project 'Middeleeuwse Stad'. Gepland. We verwachten dat daar veel kinderen aan deelnemen. De deelname aan museumlessen door de jaren heen is weergegeven in onderstaand diagram.



De medewerkers

(Onbezoldigd) medewerkers

Veel kleine musea in Utrecht hebben nog slechts een of twee (parttime) beroepskrachten over. Museum Dorestad wordt louter door vrijwilligers gedreven. Wij prijzen ons gelukkig met een dergelijke inzet. Om die inzet scherper te eren is Museum Dorestad de vrijwilligers (onbezoldigd) medewerkers gaan noemen. De vrijwilligers voor de educatie noemen we nu 'museumdocenten'. De subsidie van Museum Dorestad ging van bijna 113.000 euro in 2013 naar 42.350 euro in 2019 en de daaropvolgende jaren. Dat is opgeteld een bezuiniging van 70.650 euro in 7 jaar. De beroepskrachten konden daardoor niet meer in dienst blijven. De vrijwilligers hebben er sinds 2013 samen voor gezorgd dat deze bezuiniging van 63% op het oorspronkelijke budget opgevangen is zonder dat dit ten koste is gegaan van de openstelling, tentoonstellingen, educatie en samenwerking. Vertellen, verbinden en verdienen zijn op hetzelfde niveau als in de periode met bezoldigde medewerkers. Op onderdelen - zoals beheer van de collectie en publicaties – is dit zelfs verbeterd door de kennis, kunde en professionaliteit van de onbezoldigd conservator van Museum Dorestad.

Daarnaast zijn sinds de sluiting van het museum nieuwe activiteiten en projecten ontplooid zoals het Dorestadse Doe boekje, het Pop Up Museum, de tochten met het Vikingschip bij de museumlessen, de magazines voor het project *De Kromme Rijn Vertelt* en de wandelgids van Dorestad naar Dokkum.

De bezetting

Op 1 januari 2023 waren er 16 onbezoldigde medewerkers (vrijwilligers) actief aan het museum verbonden. Op 31 december 2023 waren dat er 14. In het bestuur is de secretaris gestopt en er was uitval door ziekte. Verrassend genoeg blijven de vrijwilligers actief bij Museum Dorestad ondanks de lange sluiting. We prijzen ons gelukkig met een enthousiaste groep museumdocenten. Alle museumdocenten zijn in bezit van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Van 2017 tot en met 2023 zijn er verhoudingsgewijs niet veel vrijwilligers gestopt met hun werkzaamheden. Leeftijd en gezondheid speelden daarbij een belangrijke rol. Daarnaast zijn direct na de sluiting diverse vrijwilligers gestopt omdat er voor hen geen taken meer waren door de sluiting. Dat zijn bijvoorbeeld de gastheren en gastvrouwen (de bemensing van de balie) en rondleiders. Verder was de lange periode dat het museum gesloten is en dat het niet duidelijk is wanneer het weer open ging voor sommige vrijwilligers toch een reden om te stoppen. De vaste kern van vrijwilligers is stabiel en de meeste vrijwilligers vervullen meerdere functies in het museum. Ook in 2023 was onze medewerker Social Media en digitale ondersteuning voor gemiddeld 2 uur in de week actief voor het museum. De medewerkers waren op 31 december 2023 als volgt over de diverse functies verdeeld:

Bestuur

Bert van Bentum (penningmeester),
José van der Lee-Bekker (educatie, vrijwilligers)
Stefan Poelman (voorzitter),
Annamaria Stienstra (relatiebeheer),
Martin Vastenhout (vicevoorzitter, herhuisvesting,
projectleider *De Kromme Rijn Vertelt*),
Marleen Weinholt (museumwinkel).
Secretaris (vacature)

Collectiebeheer

Luit van der Tuuk (conservator)
Jan van Capelle (ondersteuning)

Museumdocenten (educatie)

Steven Brouwer (assistent)
Resi Enzlin
Leny Janszen
Thea Vermeulen
Gonny Dekker-van Eldert

Overige vrijwilligers

John Broekman (onderhoud)

Medewerker social media (2 uur per week)

Shannen Versteeg

Activiteiten met, door en van vrijwilligers

De vrijwilligers ontmoeten elkaar nog steeds geregeld op de locatie het Kompas. Elke 2 weken vindt er op de vrijdag educatie-overleg plaats. Tijdens dit overleg worden de planning van de bezoekende scholen besproken en museumlessen en leskisten vernieuwd en/of ontwikkeld. In 2023 zijn er 4 vrijwilligersactiviteiten georganiseerd. In april was er varen met het Vikingschip, in mei was er de vrijwilligersdag met Landschap Erfgoed Utrecht, in september de viering van jubilea en in december de eindejaarsviering. Tijdens die viering is het 5-jarig jubileum van Annamaria Stienstra gevierd en de 10-jarige jubilea van Steven Brouwer, Resi Enzlin en Stefan Poelman.

Bestuursleden hebben begin februari veel research gedaan om bruikbare informatie aan de gamebouwers aan te leveren. Daarnaast hebben diverse vrijwilligers zich ingezet voor het rondbrengen van het magazine (april) en het Vakantie Doeboekje (september). Hiermee waren vele uren en kilometers gemoeid.

Netwerkontwikkeling

Door het Viking-totaal-pakket is er een nauwe samenwerking met de vrijwilligers van de Stichting Vikingschip ontstaan. Ook zij genieten van deze nieuwe activiteit. De vrijwilligers die aan het schip van-Katla voor de Dorestad Experience aan het bouwen zijn, voelen zich ook verbonden voelen met

het museum. De groep heeft aangeboden ook te willen helpen bij het verrichten van werkzaamheden voor de tentoonstelling. Al met al neemt de onderlinge verbondenheid in de diverse vrijwilligers-netwerken toe. Museum Dorestad vindt dat een positieve ontwikkeling.

De financiën

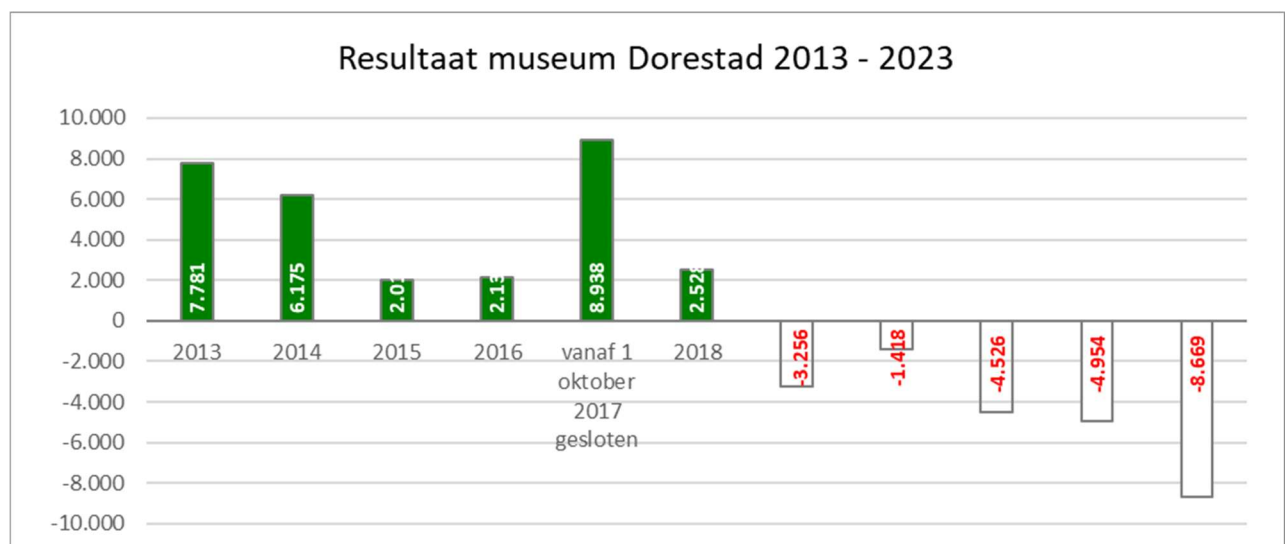
Inkomsten

Inmiddels is 2023 het zesde jaar op rij dat het museum geen inkomsten uit kaartverkoop had. Het museum had in 2023 een bedrag van € 2680,-- aan eigen inkomsten. Hiervan werd € 756,-- opgebracht via de verkoop van boeken en de wandelgids en € 1524,-- met de museumlessen. Daarnaast leverde zaalverhuur € 400,-- op. Naast eigen inkomsten heeft het museum voor € 2000,-- aan projectsubsidies verworven voor het Dorestadse Doe boekje en € 13.044,-- aan bijdragen voor de wandelgids van Dorestad naar Dokkum.

De toegezegde bijdragen voor de tentoonstelling en het project *De Kromme Rijn Vertelt* worden niet tot de reguliere inkomsten gerekend maar onder 'eenmalige projecten' geschaard.

De algemene exploitatiesubsidie van de gemeente Wijk bij Duurstede aan Museum Dorestad is - zoals eerder aangegeven - met ingang van 1 januari 2019 met € 8100,-- verlaagd van € 50.350,-- naar € 42.250,--. Tegelijkertijd met de verlaging in 2016 hoefde het museum ook geen huur meer te betalen. Per saldo had deze verlaging in die jaren dus geen invloed op het resultaat.

In de tijdelijke locatie betaalt Museum Dorestad € 15.112,-- huur per jaar. In tegenstelling tot de situatie op de Muntstraat vergoed de gemeente die kosten slechts gedeeltelijk. De bijdrage van de gemeente Wijk bij Duurstede aan de huisvestingskosten was in 2023 € 4200,--. Mede door de verlaging van de subsidie per 1 januari 2019 - en de ontplooiende extra activiteiten buiten de eisen van de exploitatiesubsidie - sloot het museum het boekjaar af met een negatief resultaat van € 8669,--.



Bij het negatieve resultaat is als kanttekening te plaatsen dat het museum ook in 2023 is blijven investeren in 'zichtbaarheid' met extra activiteiten als het Doe boekje, de uitbreiding van de museumles over de Vikingen tot Viking-totaal-pakket, de ontwikkeling van de wandelroute Dorestad - Dokkum en de magazines van het project *De Kromme Rijn Vertelt*. Bij die projecten heeft Museum Dorestad ook zelf financieel bijgedragen.

Crowdfunding

In 2022 heeft Museum Dorestad een donatieknop op de website geïnstalleerd. Via die knop kwamen donaties binnen. Ook in 2023 zijn via die knop donaties binnengekomen. Totaal voor een bedrag van € 3680,-- Het merendeel van deze donaties is gegeven als vrijwillige bijdrage aan de magazines.

De donatiefunctie op de website is een effectieve functionaliteit waar het museum op een eenvoudige wijze bijdragen voor projecten mee kan ophalen. Het is onze eigen mogelijkheid tot crowdfunding. Daarmee is het museum niet afhankelijk van crowdfunding sites als 'Voor de kunst'. Op deze site geldt namelijk een afdracht van 10% aan de site. Nu het museum dit zelf doet komt de opbrengst volledige ten goede aan het museum. Daarnaast is Museum Dorestad een Culturele ANBI. Giften kunnen voor 125% van de inkomstenbelasting afgetrokken worden. Het museum attendeert de geldgevers hierop.

Rabo clubsupportactie

Museum Dorestad deed in 2023 mee aan de Rabo clubsupport actie. Via de nieuwsbrief is opgeroepen om op Museum Dorestad te stemmen. Museum Dorestad ontving € 907 via deze actie. Dat bedrag is ingezet als eigen bijdragen aan het Doeboekje.

Financiële positie

Het museum heeft een solide financiële basis ondanks de verliezen van de afgelopen jaren. Het museum ziet de uitgaven die de verliezen veroorzaken – in het verleden het Pop Up Museum, nu het Doe boekje, de vernieuwing van de museumlessen, het ontwikkelen van de wandelroute, extra bijdragen aan de magazines - als investeringen in de toekomst. Het laat zien dat Museum Dorestad springlevend is en ook zonder locatie geschiedenisverhalen kan vertellen. De algemene reserve van het museum is door de totale verliezen van de afgelopen vijf jaar wel aanzienlijk geslonken. 2024 is het laatste jaar dat Museum Dorestad een verlies zoals in 2023 kan opvangen uit de reserve. Daarna komen de verliezen ten laste van de gereserveerde gelden voor de nieuwe tentoonstelling. Voor een meer gedetailleerd inzicht in de financiën van Museum Dorestad is op de website van het museum de jaarrekening 2023 beschikbaar.

Hoofdstuk 5 – De toekomst

Verhuizing en tijdelijke locatie

Museum Dorestad zat voor het zesde jaar in de locatie 't Kompas van basisschool de Horn. Het adres daar is: Kompas 2, 3961 JJ Wijk bij Duurstede. Op die locatie heeft Museum Dorestad haar taken voor de educatie en als kenniscentrum voortgezet totdat de nieuwe locatie betrokken kan worden.

Verbouwing nieuwe locatie

Geschiedenis tot en met 2021

De gemeente is sinds 2014 in overleg met de VVV en het museum plannen aan het maken voor de verhuizing naar de nieuwe locatie. De eerste presentatie van Museum Dorestad aan raadsleden over de plannen voor het nieuwe museum was eind 2014. Dat de plannen indertijd goed zijn ontvangen door raadsleden moge blijken uit onderstaand artikel uit het Wijks Nieuws.

Raad akkoord met verhuizing museum naar Oude Raadshuis

WIJK BIJ DUURSTEDEN – De voltallige raad stemde vorige week in met de verhuizing van het museum Dorestad van de Muntstraat naar het Oude Raadshuis op de Markt. Tevens besloot de raad 530.000 euro uit de verkoop van het monumentale pand aan de Muntstraat te herinvesteren in de verbouwing van het Oude Raadshuis. De raad complimenteerde het bestuur van het museum met het plan voor het nieuwe museum.

Bestuurslid Martin Vastenhout van het museum hield een wervende presentatie over de opzet voor het nieuwe museum. Het nieuwe museum in het Oude Raadshuis moet een gebouw worden waar de verhalen over het rijke historische verleden van Wijk centraal staan. Natuurlijk over de bloeitijd van Dorestad rond 800, maar ook over de periode van David van Bourgondië, die in de 15e eeuw Wijk evenals in de tijd van Dorestad weer tot een speler van Europees formaat maakte. Het nieuwe museum op de Markt moet tevens een belangrijke bijdrage leveren in het beter 'vermarkten' van Wijk. Wijk moet een 'place to be' voor dagrecreatie worden. Het nieuwe museum wordt in nauwe samenwerking met het VVV gerealiseerd. De VVV zal als medebewoner van het Oude Raadshuis tevens de baliefunctie voor het museum vervullen.

Het museum is naast het VVV op zoek naar andere partners. Het museum is weliswaar de schatbewaarder van de verhalen over het oude Wijk, maar de verhalen kunnen natuurlijk op meer plaatsen



Het huidige museum pand aan de Muntstraat dat binnenkort in de verkoop gaat foto: Peter Peters

"Wijk moet een 'place to be' voor dagrecreatie worden"

verteld worden. De wens is met name aan de Grote Kerk een deel van de collectie onder te brengen. In de Grote Kerk vinden nu ook al incidenteel exposities plaats en er worden zelfs diners georganiseerd. Een vertegenwoordiger van de Grote Kerk liet weten dat de beide kerkbesturen van de protestante en hervormde gemeente en hun achterbannen zich nog over het plan moeten uitspreken. Deze spreker waarschuwde dat deze inspraakprocedure de nodige tijd vraagt en nog alle kanten op kan gaan. Ook is duidelijk dat als een

van de in de Grote Kerk gevestigde kerkbesturen het niet ziet zitten de samenwerking met het museum niet doorgaat. Wethouder Wil Kosterman verzekerde de woordvoerder van de Grote Kerk en een verontruste individuele kerkganger, die zich tevens als spreker bij de raad meldde, dat nog niets besloten is en nodigde de Grote Kerk uit mee te denken over de uitwerking van het plan. Terloops werd vermeld dat de gemeente eigenaar is van de kerktoren. Over dit kerkdeel kan de gemeente dus zeggenschap uitoefenen. Tot slot sprak een spreker van het Wijks Castellum, de club van amateur archeologen die vrees uit in het nieuwe museum onvoldoende ruimte te hebben voor de collectie van het Castellum. (PeP)

In december 2017 is het voor de verbouwing benodigde budget van 1,35 miljoen euro door de gemeenteraad ter beschikking gesteld. Het ontwerp is gemaakt door architectenbureau Bunker Q. Bij het maken van het ontwerp was een hoge architectonische kwaliteit uitgangspunt. Naast architectonische kwaliteit is ingezet op een zo energie neutraal mogelijk gebouw. Dit omdat de gemeente een voorbeeldfunctie heeft bij dit soort maatregelen en omdat de exploitatiekosten van het gebouw daardoor omlaag zullen gaan. Dit is zowel voor het museum als de VVV door de lagere energiekosten gunstig voor de continuïteit op de langere termijn.

Helaas waren de eigenaren van het naastgelegen pand niet akkoord gegaan met het eind 2018 voorliggend ontwerp. De plannen zijn daarom in 2019 aangepast vanwege deze bezwaren. De gemeente heeft na diverse aanpassingen geen overeenstemming kunnen bereiken over de bezwaren. Om verdere vertraging te voorkomen heeft de gemeente voor de aangepaste plannen in december 2020 vergunning aangevraagd. Tegen deze vergunning is bezwaar gemaakt. Dat bezwaar heeft tot een rechtszaak geleid. Op 20 december 2021 sprak de rechtbank uit dat het bouwplan conform de omgevingsvergunning kon worden uitgevoerd.

Steun voor het museum

Begin 2022 waren er voor de gemeente twee belangrijke stappen te gaan. De ene stap was afwachten of er hoger beroep tegen de uitspraak van de rechtbank aangetekend zou worden. Dat bleek niet het geval. De andere stap was de instemming van de raad met een aanvullend krediet en extra indexatiekosten op de contractbegroting met de aannemer. In aanloop naar die vergadering kwam er steun vanuit de Wijkse bevolking. Er werd een onlinepetitie georganiseerd waarin gevraagd werd of museum en VVV in het oude raadhuis moest komen. Bijna 1000 mensen - uit Wijk bij Duurstede maar ook (ver) daarbuiten – ondertekenden deze petitie. De petitie werd op de raadsvergadering over het extra krediet aangeboden aan de burgemeester, de wethouder en de gemeenteraad.

Voortgang in 2022

De stemming over het extra krediet was aan de orde op de gemeenteraadsvergadering van 22 februari 2022. De raad stemde met 12 stemmen voor en 7 tegen. Na dit besluit ging de aannemer op 19 mei aan het werk. Tijdens de graafwerkzaamheden voor de fundering van het trappenhuis aan de achterkant bleek aanvullend archeologisch onderzoek noodzakelijk. Tijdens dat onderzoek zijn verschillende skeletten gevonden.

Bouwkundige gebreken

Helaas kwamen er in de loop van 2022 steeds meer bouwkundige gebreken naar voren. Er werd bijvoorbeeld ernstige houtrot in de koppen van draagbalken geconstateerd. Om door te kunnen gaan had de aannemer extra budget nodig. Dat extra geld moest bij de raad aangevraagd worden. In de voorbereiding van die vergadering heeft de gemeente veel rekenwerk moeten doen. De gemeente heeft - mede op verzoek van de raad – vijf scenario's naast elkaar gelegd. In twee van die scenario's was geen plaats voor het museum omdat het pand dan verkocht zou worden of verhuurd aan een commerciële partij. Over het extra krediet zou de gemeenteraad op 13 december 2022 een beslissing nemen. Dat besluit is uitgesteld omdat de raad meer informatie wilde. Die extra informatie betrof onder andere een grondig bouwkundig onderzoek zodat alle gebreken aan het licht zouden komen. In 2022 kwam er dus ook geen zekerheid voor het museum.

Voortgang in 2023

Het nieuwe bouwkundige onderzoek nam enige tijd. Eind maart 2023 werden de resultaten bekend. Met medeneming van alle vijf de scenario's inclusief de verkoop van het pand varieerden de meerkosten tussen 1,1 en 2,24 miljoen euro. Dat was een bittere pil voor de gemeente. De gemeente is verder gegaan met deze informatie en heeft nog een consultatie gedaan bij de Wijkse bevolking. Daar kwam uit dat het pand behouden moest blijven voor de gemeente en een maatschappelijke functie moest krijgen. De VVV en het museum moesten op 12 september 2023 een pitch doen of zij de geschikte maatschappelijke kandidaten voor het pand waren.



The screenshot shows a news article from 'Groentje Wijkse Nieuws'. The headline is 'Meerkosten renovatie oude Stadhuis Wijk bij Duurstede geschat op 1,1 tot 2,24 miljoen euro'. Below the headline is a photo of a construction site with wooden beams and debris. The article text starts with 'De verbouwing van het oude Stadhuis aan Markt 24 was al een dure operatie waar 1,7 miljoen euro mee is gemoeld. Nu een tweede schatting en dit keer gaat het om de meerkosten van het Stadhuis waar de aannemer nog niet aan het werk is, blijkt dat er nog eens 1,1 tot 2,24 miljoen euro extra aan meerkosten in het verscheidt ligt. Dit hangt af van het scenario waar de gemeenteraad voor gaat kiezen.'

Raad eensgezind over toekomst oude Stadhuis; museum en VVV krijgen er thuisbasis

15 december 2023 om 11:49

Politiek

Tips van de redactie

WIJK BIJ DUURSTED Het had even wat voeten in de aarde, maar de gemeenteraad heeft dinsdag 12 december eensgezind een besluit genomen over de toekomst van het Oude Stadhuis aan de Markt 24. Ineens stonden alle neuzen dezelfde kant op. De eindconclusie is dat het pand niet zal worden verkocht. Museum Dorestad en de VVV krijgen er een thuisbasis. Wel met – al dan niet commerciële – medegebruikers.

Uiteindelijk nam de raad pas op 12 december 2023 de finale beslissing over de meerkosten van het project en wie de maatschappelijke partijen zouden zijn die in het pand zouden komen.

De uitkomst was verrassend gezien de verdeeldheid van de afgelopen jaren bij de partijen in de gemeenteraad.

De uiteindelijke beslissing was unaniem. Alle partijen stemden ervoor om het pand in eigendom van de gemeente te houden, de meerkosten voor de het verhelpen van de bouwkundige gebreken toe te kunnen en de VVV en het museum als maatschappelijk huurders voor het pand aan te wijzen.

De raad gaf de wethouder en zijn ambtenaren mee om goed te onderzoeken welke commerciële huurders nog een plek zouden kunnen krijgen in het pand om tot een gunstiger exploitatie te komen.

Uitwerking nieuwe tentoonstelling

In 2023 heeft Museum Dorestad samen met de tentoonstellingbouwer – Bureau Podium – doorgewerkt aan de onderdelen van de tentoonstelling die binnen het LEADER project vallen. Dat zijn

er drie: De Dorestad Experience, de Games en het tentoonstellingsonderdeel ‘Wil-de-echte Viking-opstaan?’ Zowel de magazines, de animatie, het schip-van-Katla en de tentoonstellingsonderdelen games en ‘Wil-de-echte-Viking-opstaan’ zijn met steun van het Europese LEADER programma betaald.



De Dorestad Experience – het storybord en de animatie

Museum Dorestad vertelt de verhalen van de Romeinse Limes en Dorestad. In de nieuwe tentoonstelling komen deze beide uitgebreid aan de orde. De toenmalige Rijnlopen zullen in de Dorestad tentoonstelling in verschillende tentoonstellingsonderdelen te zien zoals de maquette en het ‘knooppunt van kaarten’. Maar niets is spectaculairder dan over de vroegere Rijn Dorestad binnen te varen en te eindigen in een herberg. De bezoeker kan dit ervaren met de Dorestad Experience.

Aankomst in Dorestad

Op de bovenste verdieping van het stadhuis, onder het indrukwekkende en eeuwenoude dak, dompelt een spectaculaire show de bezoeker onder in een handelsstad in haar hoogtijdagen. De bezoeker neemt plaats in een nagebouwd handelsschip. Het gedimde licht gaat helemaal uit. Op een brede rivier vaart het schip langzaam stroomopwaarts. Vooralsnog is er niks bijzonders te zien, totdat de bezoeker bemerkt dat zijn medepassagiers niet uit onze tijd of plaats zijn. Ze dragen vreemde kleding en spreken in een andere taal (is het Zweeds?). Onder de medereizigers ontstaat enige opwindning wanneer ze in de verte een waaier van dammen over de rivier ontwaren waar het één-en-al bedrijvigheid is. Wat is dit voor plek? Waar is dit? Wanneer is dit?

De Experience is een prachtig verhaal over de Kromme Rijn en een ijzersterke inleiding tot de tentoonstelling. In 2022 is met Bureau Podium, IQ media en de conservator en andere vrijwilligers

van het museum gewerkt aan het 'storyboard' voor de animatie. In de animatie ervaren we de reis van Katla naar Dorestad. In 2023 werd de animatie ingekleurd en van effecten en muziek voorzien.



De animatie van de Dorestad Experience is te bekijken op de website van Museum Dorestad op de pagina 'onze sponsorprojecten'.

De Dorestad Experience – het schip van Katla

De bezoekers ervaren de animatie vanuit een replica van het schip van Katla. Dit versterkt de ervaring van het reizen over de rivier en het aankomen in Dorestad. De bouw van het schip van Katla is in 2021 voorbereid. Begin 2023 is het schip afgemaakt. Het schip is gebouwd door de vrijwilligers die ook het Wijkse Vikingschip hebben gebouwd. In februari is het schip uit elkaar gehaald en opgeslagen totdat het op de zolder van het oude raadhuis weer opgebouwd kan worden.



Drie interactieve games

In 2023 zijn ook de drie interactieve games voor de tentoonstelling gemaakt. Onze vrijwilligers hebben hiervoor de research gedaan. De games zijn ontwikkeld door Bureau Podium samen met IQ Media. De games moeten een trekker zijn voor kinderen die musea 'saai' vinden. Met de games zal een hele nieuwe bezoekerdoelgroep aangesproken worden.

Spel 1 – Handel en wandel

Op de kaart zien we diverse locaties waar wat op te halen valt. We helpen de hoofdpersoon er een te kiezen en lopen er via de kortste route naartoe. Wanneer we het product in handen hebben is het zaak zo snel mogelijk de locatie te vinden waar we het af moeten geven, en ook nu weer een goede route te bepalen. Bij voorkeur snel, maar ook veilig: in sommige delen van de stad lopen straatrovers, dan is het slimmer om toch even om te lopen.



Spel 2 - Hier met die tol!

Niks is gratis, daarom moeten de binnenkomende schepen tol betalen. Aan onze hoofdpersoon de schone taak dit te innen. Het is een komen en gaan van schepen, en vooral dat 'gaan' is een probleem. Voordat een schip weer vertrekt moet onze hoofdpersoon er proberen langs te gaan om tol te heffen. Zodra een schip aanlegt begint er boven het schip een timer te lopen. We kiezen de slimste route om er zo snel mogelijk te zijn. Lukt dat voordat de timer afloopt, dan wordt er tol geïnd. De uitdaging is zoveel mogelijk tol te innen voordat de dag ten einde is. Soms wordt de tol betaald in goederen, dat is het beste! Want daar krijg je in Dorestad veel geld voor als je het aflevert bij het juiste adres.



Spel 3 - De Vikingen komen

Op een plek waar zoveel gehandeld wordt als in Dorestad is het helaas ook erg interessant voor rovers en bandieten. De straatrover hebben we al een keer voorbij zien komen en is misschien nog wel te ontwijken. Maar de ergste boeven komen in



grote getallen: de Vikingen. Ze slopen en plunderen alles wat los of vast zit. Het enige wat je dan nog kan doen is je goed verstoppen. Onze hoofdrolspeler heeft nu een heel belangrijke taak. De Vikingen komen dus hij moet zoveel mogelijk mensen waarschuwen! Sommige mensen geven hem wat mee om elders te verstoppen. De tijd tikt, hoe meer mensen we kunnen waarschuwen hoe beter!

'Wil-de-echte-Viking-opstaan'

Het clichébeeld van de woeste, plunderende Viking met gehoornde helm spreekt tot de verbeelding. Dit beeld behoeft nuance. De hoorns op de helm zijn een mythe, alsook de enorme bloeddorst. Jazeker, ook Dorestad is een aantal keer geplunderd door deze noorderlingen, maar ze zijn niet verantwoordelijk voor de ondergang van Dorestad, zoals vaak wordt gedacht. De bekende prent van J.H. Isings van een brandend Dorestad is debet aan dit beeld. In Museum Dorestad stellen we dat beeld bij. Dat doen we door middel van een lenticulaire techniek. Die maakt het mogelijk om twee of meerdere beelden in één beeld te vatten en te laten veranderen afhankelijk van de positie van de

kijker. Op een formaat van circa 1 meter breed en 2 meter hoog presenteren we de cliché Viking ten voeten uit. Verandert de kijker zijn positie, dan verandert ook het beeld van de Viking in hoe hij er werkelijk uitzag. De verschillen tussen de cliché-Viking en de 'echte' Viking worden in korte teksten toegelicht.

Het clichébeeld van de Viking



oe de Noormannen er echt uitzagen



Samenwerken met de VVV Kromme Rijnstreek

Op de Achterstraat

De VVV moest in 2022 vanwege de start van de bouwwerkzaamheden vertrekken van de Markt. Op 15 april opende de VVV Kromme Rijnstreek haar tijdelijke locatie aan de Achterstraat. Op deze locatie ontmoeten VVV en Museum elkaar regelmatig. Het museum gebruikt de Achterstraat als vergaderlocatie. Ook is de locatie het ophaalpunt voor het magazine *De Kromme Rijn Vertelt*. Dat magazine leidt verrassend genoeg tot extra aanloop naar de locatie. Door deze activiteiten is er meer wederzijds contact waardoor de baliemedewerkers beter op de hoogte zijn van de ontwikkelingen bij het museum. Hierdoor zijn ze beter in staat om vragen van bezoekers over het – uitblijven van – het museum te beantwoorden.

Op de Markt

Op de nieuwe locatie van Museum Dorestad op de Markt zal intensief samengewerkt moeten gaan worden met de VVV Kromme Rijnstreek. Zo zal er bijvoorbeeld een gezamenlijke baliefunctie komen voor VVV en museum. Ook zal er een gezamenlijke winkel zijn. Dat heeft organisatorische en administratieve consequenties. De VVV zal een deel van de winkel ter beschikking stellen voor de (boek)verkoop. Dat er nu op de Achterstraat meer contact is tussen museum en VVV is een nuttig en prettig voorstadium van de toekomstige samenwerking.

Fondsenwerving nieuwe tentoonstelling

Wervend en gedegen tentoonstellingsplan

In het voorjaar van 2016 is samen met Bureau Podium een wervend plan met een gedetailleerde kostenraming voor een nieuwe tentoonstelling gemaakt. Dit plan is alom enthousiast ontvangen. De nieuwe locatie verdient volgens het museumbestuur een aansprekende nieuwe vaste tentoonstelling. Het bestuur verwacht dat door de centrale ligging en het nieuwe concept het bezoekersaantal minimaal zal verdrievoudigen. Het tentoonstellingsplan vormde samen met de begroting, het meerjarenbeleidsplan en de meerjarenexploitatiebegroting de basis voor de fondsenwerving. Het plan slaat aan bij fondsenwerfers, getuige de reactie van de toekenningscommissie van het Mondriaanfonds bij het advies over de bijdrage.

Het advies luidt:

"De commissie is enthousiast over zowel de nieuwe locatie van Museum Dorestad middenin de stad als de nieuwe inrichting. Het museum toont Nederlandse archeologie en vertelt het historische verhaal van Dorestad aan de hand van archeologische vondsten. De Commissie onderschrijft de meerjarige plannen, de gekozen aanpak en de wijze waarop deze plannen zichtbaar worden gemaakt. De plannen getuigen van een zelfbewuste organisatie die weet wat zij wil."

De nieuwe locatie in het centrum van Wijk bij Duurstede is volgens alle geldgevers een meerwaarde voor het museum. Naar verwachting van de fondsen zullen zowel de locatie als de nieuwe tentoonstelling met de spraakmakende Dorestad Experience de bezoekersaantallen doen stijgen.

De fondsenwerving is in 2018 gestart. Sindsdien is er veel geld verworven. Helaas zijn er door de lange duur van het project zowel in 2021 als in 2022 toezeggingen vervallen. In 2023 heeft de fondsenwerving stilgelegen vanwege het ontbreken van duidelijkheid over de herhuisvesting van Museum Dorestad. Die duidelijkheid kwam pas op 12 december 2023 met het unanieme akkoord van de gemeenteraad. Eind 2023 bedroeg het financieringstekort voor de tentoonstelling € 155.695. De fondsenwerving voor de tentoonstelling zal in 2024 weer worden opgepakt.

STAND VAN ZAKEN FINANCIERING TENTOONSTELLING

■ Tentoonstelling - toegezegd

■ Tentoonstelling - nog te verwerven

□ Vervallen: Informatiezuiltjes (7)

□ Vervallen: upgrade 'Boekrol' naar 'Poppenkast'



Fondsenwerving *De Kromme Rijn Vertelt*

Noodzaak tot uitvoeren

Het LEADER project heeft een harde einddatum op 31 december 2024. Daarom is begonnen met uitvoering van de diverse deelprojecten van het museum in het project *De Kromme Rijn Vertelt*. Wat betreft de magazines zijn er drie van de vier magazines binnen het LEADER project uitgegeven. Het vierde magazine binnen het project – het magazine over Dorestad – verschijnt in november of december 2024. Wat betreft de Experience zijn in 2023 de animatie en het schip-van-Katla afgerond. Eind 2024 volgt de installatie op de zolder van het oude raadshuis inclusief installatie van scherm, beamers en geluidsinstallatie. De games zijn geprogrammeerd en getest en de hardware is aangeschaft. Ook daar volgt eind 2024 de installatie ter plekke in drie special gebouwde Vikingkisten. Het paneel van 'Wil-de-echte-Viking' ontstaan is geprint en opgeslagen. Ook hiervoor volgt tentoonstellingsopbouw en plaatsing eind 2024. In overleg met de VVV zal ook het onderdeel Inspiratiepunt in het 4^e kwartaal van 2024 gemaakt en ingericht worden.

*Saldo 2023 fondsenwerving *De Kromme Rijn Vertelt**

De nog te verwerven financiering voor het LEADER project daalde van € 36.476 op 1 januari 2023 naar € 26.519,-- op 31 december.

Fondsenwerving – vervolg

De fondsenwerving heeft in 2023 stilgelegen in afwachting van verdere besluiten van de gemeente. Eind 2023 is definitief groen licht gekomen voor de herhuisvesting van Museum Dorestad. We starten begin 2024 weer met de fondsenwerving. Daarbij zal de kostenraming van de tentoonstelling weer geactualiseerd moeten worden naar prijspeil 2024. Dit zal een kostenstijging met zich meebrengen. Het effect zal zijn dat het museum een veel hoger bedrag aan financiering op zal moeten halen dan bij de start in 2018 voorzien was. De financiering was in 2021 nagenoeg rond. Daarna is het financieringslast door de lange duur van het project weer gestaag gegroeid. Dat is erg zuur. Temeer daar er uitgaven zijn geweest voor fondsenwerving die weer opnieuw gemaakt moeten worden. Daarbij is er door de verliezen van de afgelopen jaren ook € 22.823,-- ingeteerd op de reserve. Desalniettemin staat Museum Dorestad er financieel nog redelijk goed voor. We denken nog steeds ver te kunnen komen met de financiering van de tentoonstelling en het LEADER project.

Nawoord

De museumlessen gaan ook in 2024 met frisse moed en meer aanmeldingen weer van start. Er komen weer publicaties van onze conservator. Er staan twee magazines op stapel en eind van het jaar gaan we beginnen met het opbouwen van de tentoonstelling. Ook in 2024 zullen wij doorgaan om samen met vele anderen te werken aan het tot stand komen van een nieuw museum aan de Markt. Een museum dat een sleutelpositie in zal nemen voor bezoekers aan Wijk bij Duurstede. Dit indachtig het motto voor de stadspromotie:

*Wijk bij Duurstede.
Kleine stad, grote geschiedenis.*

Het bestuur van Museum Dorestad

- Stefan Poelman (voorzitter),
- Martin Vastenhout (vicevoorzitter, fondsenwerver, projectleider De Kromme Rijn Vertelt)
- Bert van Bantum (penningmeester),
- José van der Lee-Bekker (educatie en vrijwilligers),
- Marleen Weinholt (museumwinkel),
- Annamaria Stienstra (relatiebeheersysteem).

onbezoldigd conservator

- Luit van der Tuuk.

alle andere trouwe en zeer betrokken vrijwilligers

- Jan van Capelle
- Steven Brouwer
- Leny Janszen
- Thea Vermeulen
- Gonny Dekker-van Eldert
- John Broekman (onderhoud)

en onze medewerker social media (voor 2 uur per week)

- Shannen Versteeg